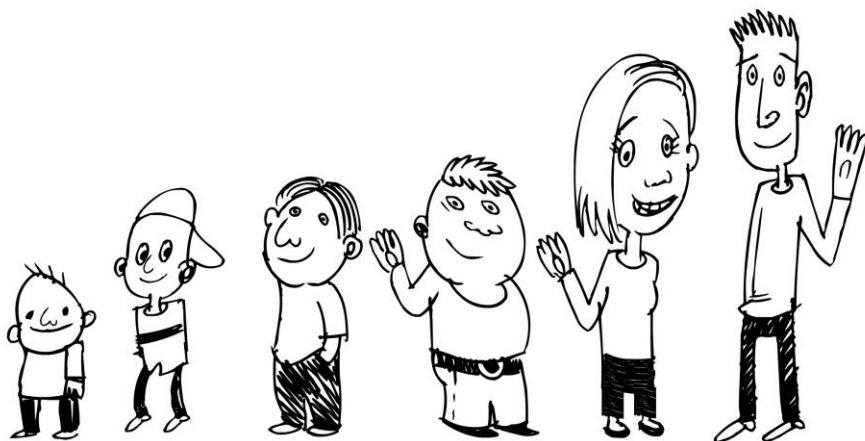

Begrijpend lezen

345 678

678

Onderwijs Advisering

Cor Aarnoutse en Ton Kapinga

Begrijpend lezen 345678

Er is twee jaar gewerkt aan de vervanging van de toets Begrijpend lezen voor het Drempelonderzoek. Een lastige klus, want we stelden ons hoge eisen. De toets moest niet alleen maakbaar zijn voor de leerjaren 5, 6, 7 en 8, maar voor elk van deze groepen ook betrouwbaar. Dat is gelukt.

We werkten in het vooronderzoek met ongeveer 80 teksten en het materiaal bleek zo goed dat we hieruit toetsen konden samenstellen met een wat kleiner bereik. We presenteren u;

- **Begrijpend lezen 678** voor de drie hogere leerjaren.
- **Begrijpend lezen 345** voor afname vanaf juni in groep 3.
- **Begrijpend lezen 34, 56 en 78**, voor afname in telkens twee groepen.

De toetsen zijn **alle** voorzien van DLE-schalen, Decielschalen, 9-punt-schalen en ABCDE-schalen. Een ideaal afnameschema vinden we:

Toets	afname 1	afname 2
34	mei/juni 3	april/mei 4 (vroeger mag ook)
345	november 4	april/mei 5
56	september 5	april/mei 6
678	september 6	april/mei 7
78	september 7	april/mei 8
Drempelonderzoek	november 8	

De signatuur van Cor Aarnoutse is in het materiaal duidelijk zichtbaar. Er wordt gevraagd naar de betekenis van woorden, zinnen, de gehele tekst en naar relaties tussen zinnen. Het is begrijpend lezen in pure vorm gebaseerd op reeds beproefde teksten met veel nieuwe vragen. Naast vragen in de vier-keuzevorm zijn er ook "waar – niet waar" vragen opgenomen.

De toetsen zijn landelijk genormeerd en beoordeeld door de COTAN.

De belangrijkste gegevens vindt u al in deze brochure. De toetsserie bestaat uit de handleiding en de vijf aparte toetsboekjes.

Uitgangspunten	voldoende
Kwaliteit testmateriaal	goed
Kwaliteit handleiding	goed
Normering	voldoende
Betrouwbaarheid	goed
Begripsvaliditeit	voldoende

We bevelen u onze toetsen van harte aan.

Cor Aarnoutse en Ton Kapinga

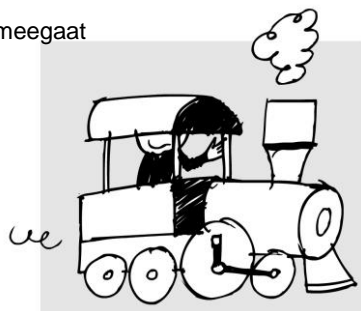
Uitgever 678 Onderwijs Advisering
Postbus 2038, 2980 CA Ridderkerk, 0180-423225,
678@drempelonderzoek.nl
www.drempelonderzoek.nl

Marije gaat op reis

Marije staat voor het loket.
Ze is aan de beurt.
'Ik wil met de trein mee,' zegt ze.
'Ik ga naar Tilburg.
Daar wonen mijn opa en oma.'
De vrouw achter het loket knikt.
'Dat kost vijf euro,' zegt ze.

Marije legt vijf euro neer.
De vrouw pakt het kaartje.
Ze ruilen de briefjes.
Marije loopt naar haar moeder.
Ze laat het kaartje zien.
'Ik heb geen vijf euro meer,' zegt ze.
'Maar met dit kaartje
kan ik met de trein mee.'

- 1 Waar wonen de opa en oma van Marije?
A ver weg
B in Tilburg
C in een huis
D bij de trein
- 2 Welke briefjes ruilen ze?
A een euro en een vijfje
B het kaartje voor opa
C het briefje van oma
D het vijfje en het kaartje
- 3 Waar gaat het verhaal over?
A over Marije die geld geeft
B over Marije die blij is
C over Marije die met de trein meegaat
D over Marije die wegloupt

In juni zijn de kersen rijp.
De spreeuwen hebben dat altijd in de gaten.
Met heel veel tegelijk komen ze op de kersenbomen af.
Ze eten hun buik vol met kersen.
Dat wordt de tuinman vaak te bar.
Hij haalt zijn geweer en lost een paar schoten.
In paniek vliegen de spreeuwen dan weg.
Ze gaan op zoek naar een andere boomgaard.
Plotseling komt er een sperwer aan.
De spreeuwen vliegen nu heel dicht bij elkaar.
Een jonge spreeuw wordt moe en blijft achter.
Meteen grijpt de sperwer zijn kans.

- 13 Wat wordt de tuinman te bar?
A dat de spreeuwen tegelijk komen
B dat de spreeuwen zo krijsen
C dat de spreeuwen zoveel kersen opeten
D dat de spreeuwen brutaal zijn
- 14 Wat is een boomgaard?
A een stuk land met bomen
B een grote tuin
C een klein bos
D een groot park.
- 15 Wat gebeurt er met de jonge spreeuw?
A die heeft een dikke buik
B die vliegt weg
C die wordt ziek
D die wordt opgegeten

Waar of niet waar?

- 16 In juni weten de spreeuwen dat de kersen rijp zijn.
- 17 De spreeuwen schrikken niet zo van de gewerschoten.
- 18 De spreeuwen zijn bang voor de sperwer.

Kalenders hangen overal: thuis, op school, in kantoren. We hebben kalenders nodig om te kijken welke datum het is. We kijken ook wanneer de vakantie begint, op welke dag oma jarig is en ga zo maar door. Heel lang geleden vonden de mensen een datum niet belangrijk. Toch bestonden er wel kalenders. De boeren gebruikten die kalenders om te kijken wanneer ze moesten zaaien of oogsten. Die kalenders werden gemaakt met behulp van de maan. De mensen wisten toen nog niet hoe de zon, de maan en de aarde om elkaar heen draaiden. Ze wisten niet eens dat de aarde een ronde bol was. Maar ze zagen wel dat de maan niet altijd op dezelfde plaats aan de hemel stond. Ze zagen ook dat de maan soms rond was, soms half en soms maar een dunne sikkel. Er waren mensen die dit allemaal opschreven. Ze rekenden uit wanneer er opnieuw een ronde maan zou komen. Als dat gebeurde, lieten ze de nieuwe maand beginnen. Zo'n maand duurde ongeveer dertig dagen.

- 21 Op een kalender kun je zien:
 A hoe laat het op een dag is
 B welke dag van de week het is
 C welke dag, week en maand het is
 D welke maand van het jaar het is
- 22 Hoe maakte men vroeger kalenders?
 A door te kijken wanneer er gezaaid moest worden
 B door naar de zon en de sterren te kijken
 C door naar de maan te kijken
 D door elke dag op te schrijven
- 23 Wat zagen de mensen aan de maan?
 A dat de maan om de aarde draaide
 B dat de maan om de zon draaide
 C dat de maan verschillende vormen had
 D dat de plaats en de vorm steeds veranderden

Waar of niet waar?

- 24 Vroeger gebruikte niemand een kalender.

Eens loerde een leeuw op twee stieren. Omdat ze niet door de leeuw besprongen wilden worden, moesten ze voortdurend op hun hoede zijn. De leeuw sloop in grote bogen om hen heen, maar waagde het niet om tot de aanval over te gaan. Zolang de stieren bij elkaar bleven, bleef de leeuw op een afstand. Maar de leeuw werd steeds hongeriger. Toen het al bijna donker was, nam de leeuw een besluit. Hij brulde nog eens extra hard. 'Ik geef het op', riep hij, 'jullie hebben gewonnen. Het was heel verstandig zo dicht bij elkaar te blijven. Ik beloof dat als ik jullie nog eens tegen kom, alleen of samen, dat ik jullie dan rustig zal laten gaan.' Het leek wel of de leeuw moe was, zo langzaam sjokte hij het bos in en verdween. De stieren waren blij dat ze het er zo goed van af hadden gebracht. Ze spraken af dat ze de volgende dag weer samen zouden gaan grazen. Daarna gingen ze uit elkaar. Helaas hebben ze elkaar nooit meer gezien.

- 26 Wat betekent 'op hun hoede zijn'?
 A heel stil zijn
 B heel voorzichtig zijn
 C heel goed op letten
 D heel flink zijn
- 27 Waarom viel de leeuw de twee stieren niet aan?
 A omdat hij twee stieren niet aankon
 B omdat hij maar een stier wilde pakken
 C omdat hij te oud was om twee stieren aan te vallen
 D omdat hij erg slim wilde zijn
- 28 Wat betekent de zin: 'Helaas hebben ze elkaar nooit meer gezien.'?
 A de stieren zijn de afspraak vergeten
 B de stieren zijn door de leeuw opgegeten
 C de stieren hebben ruzie gekregen
 D de stieren hebben de leeuw nooit meer gezien

Waar of niet waar?

- 29 De stieren hadden niet in de gaten dat een leeuw op hen loerde.
 30 De leeuw kwam steeds dichterbij de stieren.
 31 De leeuw heeft een van de stieren of beide opgegeten.

Córdoba

Als u eenmaal de onaantrekkelijke buitenwijken van de stad achter u hebt gelaten en u in de oude binnenstad belandt, zult u kunnen toegeven dat de juichende folders gelijk hebben. Oud-Córdoba is een unieke, nog helemaal Arabische stad, zonder veel islamitische monumenten maar met een onveranderde sfeer. Een getuige van een groots verleden, waarin de stad aan de Guadalquivir het snel kloppend hart was van een overwegend 'barbaars' westelijk Europa.

Veruit de meeste bezienswaardigheden zijn te vinden in het oudste stadsdeel, gelegen in de bocht van de rivier. Het is heel duidelijk opgebouwd volgens Arabische tradities en bestond uit de grote Vrijdagmoskee, de marktwijk, de Arabische medina en de jodenwijk.

Na de Reconquista, de herovering van Spanje op kleine deelstaatjes die zich land hadden toegeëigend, is veel verloren gegaan; de ruim driehonderd moskeeën en tientallen paleizen zijn omgebouwd of afgebroken. Gebleven zijn de grote moskee (met drastische veranderingen) en het stratenplan met nauwe, praktisch niet met de auto berijdbare steegjes.

Het Córdoba van nu ontwikkelt zich snel tot een moderne industriestad. Als cultuurcentrum en bolwerk van wetenschap heeft zij geen betekenis meer.

35 Hoe wordt de binnenstad van Córdoba ook wel genoemd?

- A oud-Córdoba
- B islamitische stad
- C Guadalquivir
- D Córdoba

36 Waar hebben de juichende folders gelijk in?

- A dat Arabische steden mooi zijn
- B dat Spanje een mooi land is
- C dat de oude binnenstad mooi is
- D dat oude moskeeën mooi zijn.

37 De inwoners van Córdoba vonden zich beschaafder dan de rest van Europa. Uit welk deel van een zin kun je dat opmaken?

- A uit 'opgebouwd volgens Arabische tradities'
- B uit 'een overwegend 'barbaars' westelijk Europa'
- C uit 'de ruim driehonderd moskeeën'
- D uit 'de meeste bezienswaardigheden'

Waar of niet waar?

- 38 De buitenwijken van Córdoba zijn mooi en ruim.
- 39 Córdoba was vroeger een stad met veel beschaving.
- 40 Een bezoek aan het oudste stadsdeel van Córdoba valt tegen.

Uit de wetenschappelijke verantwoording

Belangrijkste gegevens

In onderstaande tabel worden de belangrijkste psychometrische gegevens van de vijf toetsen gepresenteerd.

Toets	BL34	BL56	BL78	BL345	BL678
N	641	659	611	1109	1213
Items	32	35	40	38	44
Gemiddelde	19.8	24.4	27.4	24.3	31.1
Standaarddeviatie	7.3	5.8	6.2	8.9	6.6
Mediaan	22	25	28	27	32
P-waarde	.62	.70	.69	.64	.71
Alfacoëfficiënt	.90	.83	.82	.93	.86

De standaarddeviatie wijst er op hoe groot de verschillen tussen de leerlingen zijn. Een standaarddeviatie van 8.9 bij de toets Begrijpend lezen 345 geeft aan dat er vrij grote verschillen bestaan tussen de leerlingen wat betreft het begrijpend lezen in groep 3, 4 en 5.

De mediaan is gelijk aan de waarde van de middelste score (het vijftigste percentiel). Dit getal wijkt vaak wat af van het rekenkundige gemiddelde. De p-waarde geeft aan hoeveel procent van de items de leerlingen gemiddeld goed hebben gemaakt. Deze waarde wijst erop of een toets gemakkelijk of moeilijk is. Een p-waarde van .62 en .64 wijst erop dat de toetsen Begrijpend lezen 34 en Begrijpend lezen 345 niet gemakkelijk en ook niet moeilijk zijn. Een p-waarde van .70, .69 en .71 laat zien dat de toetsen Begrijpend lezen 56, Begrijpend Lezen 78 en Begrijpend lezen 678 vrij gemakkelijk zijn.

De alfacoëfficiënt maakt duidelijk hoe betrouwbaar een toets is, met andere woorden hoe precies en nauwkeurig een uitslag is. Een toets met een hoge betrouwbaarheid (in het algemeen met een alfacoëfficiënt van .80 of hoger) wijst erop dat men staat kan maken op de uitslag. Uit de Tabel blijkt dat alle vijf toetsen betrouwbaar tot zeer betrouwbaar zijn.

Aanbod Drempelonderzoek 345678 (inclusief BTW en verzendkosten)

	Euro
Handleiding plus 5 x 30 leerlingboekjes	90,00

Uitgever 678 Onderwijs Advisering 678@drempelonderzoek.nl
Postbus 2038, 2980 CA Ridderkerk, 0180-423225